

יתלכלכו בבשר ודם אף בהאי שיראי. ועל כרחך שהיה בהם יותר מהנ"ל, וכש"כ הב"ש, וכמדוייק במאירי, וצ"ע.

וכן צ"ע מש"כ דכיון דלא היה לנאותו אלא כדי להציל ידיו שלא יתלכלך א"כ לא נפסל משום "ייתור בגדים", דמה בכך שלא לבשו לשם נוי, הא אכתי הוי בגד, ואטו נפסל משום כך רק כשכוונתו ומחשבתו "לשם נוי" ולא כשלוכשו כדי "לא להתלכלך" או משום "צינה" וכיו"ב, וצ"ע. וראיה לדבר, דיעו"ש בעירובין במשנה שכ' דכהן "שלקה" באצבעו כורך עליה "גמ"י במקדש, ובגמ' א"ר יהודה בריה דר"ח לא שנו אלא גמי שמותר, אבל "צלצול קטן" אסור משום "ייתור בגדים". והיינו דאף כשכורכו על ידו לצורך רפואה ולא לשם נוי אסור משום יתור בגדים, הרי דאף דאינו לנאותו גם כן אסור, וצ"ע.ג.

ועוד צ"ע במש"כ דשמא הוי פחות מג' על ג' וא"כ לא נחשב "בגד" לענין "ייתור", דהא מדהוי שיראי והיינו מין זהב וכיו"ב, א"כ נראה ודאי דלא גרע מצלצול קטן והיינו "אזור קטן נאה" דמבואר בגמ' שם דאפי' אי הוי "שלא במקום בגדים" ופחות מג' על ג' דפוסל משום יתור בגדים, ועל כרחך דגם הני "שיראי" פסלו משום זה אפי' אם לא היה בו ג' על ג', וא"כ לפע"ד צ"ע.ג דברי הנוב"י, ודו"ק.

ויצוי ב"ערוך לנר" הכא מש"כ ליישב מ"ט לא הזכיר רש"י לזה, מדאי אפשר לפסול במקום א' משום ב' פסולים ועש"ה. וכן יצוי בחידושי החת"ס בפ"י דעירובין שם בכ"ז, ע"ש, ותמצא נחת.

(נופת צופים)

דף כ"ח ע"ב

בגמ': ומבזה קדשי שמים מאי הוי עביד, הוה כריך שיראי על ידיה והוה עביד עבודה וכו'.

בערוך לנר (כאן) כתב רעיון נפלא, למה צווחה העזרה, שלכאורה יש לתמוה איך הניחו אחיו הכהנים ליששכר לעבוד עם חציצה ע"ג ידיו. אלא שהוא עשה מעשיו בערמה, כאילו הוא לובש הנך שיראי לתפארת ולכבוד, ולפי זה אינו חציצה כמוש"כ תוס' סוכה (ל"ז ע"א) שכל שהוא דרך נוי וכבוד, לקיחה ע"י דבר אחר שמיה לקיחה ואינו חוצץ.

מסתמא היה בשיראי ג' על ג' אצבעות, ובפ"י דעירובין (קג:) ובפ"ב דזבחים (יט.) אמר רבא "במקום בגדים" אפי' נימא אחת חוצצת, שלא במקום בגדים ג' על ג' הוי יתור בגדים ועבודתו פסולה. ולפיכך צריך להגיה כאן ומחלל קדשי שמים, במקום ומבזה, כי עבודתו היתה פסולה בין משום חציצה ובין משום יתור בגדים, כן נראה לי, עכ"ל הב"ש יעו"ש.

אכן יצוי במאירי בפסחים שם דנר' דג"כ ס"ל כהב"ש, שכ' בזה"ל, החציצה פוסלת בעבודה, שנא' ולקח הכהן' שיקח בעצמו. ואם כרך שלא במקום בגדים, כל שהוא ג' על ג' אצבעות, חוצץ. פחות מכאן אינו חוצץ. ואם הוא בגד בפני עצמו, אפי' "צלצול קטן" חוצץ. וכבר ביארנוה בעירובין, עכ"ל ע"ש.

וא"כ נראה דמדהביא לכ"ז בפסחים שם, כוונתו בזה לבאר להך עובדא דיששכר איש כפר ברקאי דהוה כריך שיראי וכו', דהיתה עבודתו פסולה, אב"א משום חציצה ואב"א משום יתור בגדים, וכש"כ הב"ש, ודו"ק.

★ ★

והנה יצוי בשו"ת "נודע ביהודה" קמא או"ח (סימן א') בד"ה והנה זה לי כמה שנים וכו' שכ' בתו"ד וז"ל, ומש"כ מעלת לשונו מ"ש מנידה שטבלה בבגדיה שאם אדוקים "חוצצים" אף שהם "לנאותה", אני תמיה, וכי בגדיה נשארים תמיד עליה, הלא פושטתן ולובשתן, ואיך נימא דכגופה דמי. ומזה נדחה מה שהקשה מיששכר איש כפר ברקאי דבשילהי מקום שנהגו. ועוד, דהתם לאו לנאותו עביד אלא להציל ידיו שלא יתלכלכו. ואולי דבזה יש לתרץ מה שהקשה למה לא פירש"י דה"ט משום "יתור בגדים" וכו', דכיון שלא היה לנאותו, וגם היה "שלא במקום בגדים", ואולי לא היה בו ג' על ג', "וכרך ידיו" לאו "כל" היד הוא, ועי' בזבחים (יט.), ואכ"מ, עכ"ל רבינו הנוב"י יעו"ש.

והנה מש"כ דשמא לא היה באותו "שיראי" ג' על ג' "אצבעות", לפע"ד ודאי צ"ע, דהא כרכו על ידיו כדי שלא יתלכלכו בבשר ודם כדפירש"י, ואי הוי פחות מהשיעור הנ"ל, א"כ מה שייך בכלל שישמור על ידיו "לבלתי יטנפו", הא אף ידו של קטן גדולה מהשיעור הנ"ל, ומאי אהני ליה לאותו יששכר ב"כריכתו", דעל כרחך